

Technische vragen

Politieke Avond d.d. 6 oktober 2020:

Agendapunt : Tweede bestuursrapportage

Technische vragen : CDA

Tweede Bestuursrapportage 2020 Overbetuwe

2020 gaat de boeken in als het meest turbulente jaar dat veel raadsleden (ook degenen met financiële kennis) en veel inwoners ooit hebben meegemaakt. Ook de lokale politiek ontkomt er dus niet aan om kritisch de ontwikkelingen te volgen. De regering probeert bij te sturen en zegt dat er geïnvesteerd moet worden. Maar ondertussen hebben we in Overbetuwe voor 2021 een stevig tekort nog te dekken voor de begroting van 2021 en verder, zo bleek uit de informatiebijeenkomst van vorige week dinsdag. En dan moeten we hopen dat we 2020 goed doorkomen. Deze tweede bestuursrapportage geeft ons een doorkijk.

De CDA fractie wilde eerst graag het gesprek aangaan in de voorronde en dan bij de raadsvergadering besluiten of we ook tot vaststelling kunnen overgaan. Daarvoor willen we graag een aantal zaken helder hebben. De vragen van het CDA over het sociaal domein werden ook door de meeste andere fracties gedeeld, vandaar dat we afspraken om deze bijdrage te delen met elkaar ter voorbereiding op de komende raadsvergadering.

De eerste bestuursrapportage schetste een somberder beeld dan de tweede. Dat heeft vooral te maken met een voordelige bijstelling van de algemene uitkering van 788K. Het netto positief effect si als een structureel voordeel verwerkt in de begroting voor 2020. 300K ontvangt de gemeente Overbetuwe voor koplopergemeenten cliëntondersteuning, 100K voor inburgering en nog een 60K voor maatschappelijke begeleiding van statushouders.

De doorwerking naar 2021 levert een structureel voordeel op van 257K als we kijken naar de programma's. De CDA fractie heeft de meeste vragen bij de kwalificaties voor de uitvoering sociaal domein. Ons beeld is dat er sinds de begroting 2020 enorm tekorten op het sociaal zijn weggepoetst door te schuiven met budgetten. Maar als je de BURAP2 leest kun je de indruk krijgen dat we in control zijn. Alle blokjes bij programma 6 (behalve het geld voor passende voorzieningen) staan op groen. Er komt een uitwerkingsplan aan en er staat dat er stappen worden gezet om financieel in control te zijn. Maar het tegendeel lijkt waar te zijn.: vorige week is ons in de informatiebijeenkomst over de begroting nog aangegeven dat controle op het sociaal domein niet mogelijk lijkt te zijn en dat de uitgaven alleen maar stijgen ondanks het amendement van de raad van bijna twee jaar geleden.

Dat het lastig is om kosten op het sociaal domein in de greep te houden, omdat de toegang grotendeels niet via de gemeente verloopt snappen wij, maar is geen nieuws. Van het college zouden wij graag de volgende antwoorden willen krijgen?

1. welke ombuigingen er nu precies zijn gedaan op het sociaal domein en wat zijn daarvan de resultaten in 2020?

2. Hoe wil het college realiseren dat de begroting voor 2021 en verder wordt vastgezet op de uitgaven voor 2020. Hoe gaat u daarbij om met open einde regelingen en hoe realistisch is dit?
3. Is het mogelijk om de bestuursrapportage 2 van 2020 pas vast te stellen nadat de raad het nieuwe uitvoeringsplan sociaal domein heeft besproken? (dit is een aanvullende vraag van mevr. De Vries van D66)

Antwoord mbt bovenstaande vragen 1 t/m 3:

Eind oktober verstrekken we de raad een document met een toelichting op de vraag welke maatregelen we treffen om financieel in balans te komen voor het sociale domein. Antwoorden op de hierboven gestelde vragen van het CDA zullen we verwerken we in deze notitie.

Het beleidsplan SD inclusief financieel kader en uitvoeringsnota STO staat geagendeerd voor de politieke avond van 27 oktober a.s. Met daarbij de kanttekening dat het beleidsplan ter vaststelling wordt voorgelegd en de uitvoering en het knoppenplan ter informatie aan de raad wordt voorgelegd.

Het later vaststellen van de 2e berap is niet wenselijk. Dit geeft onduidelijkheid in de uitvoering richting budgethouders t.a.v. de besteding van hun budgetten.

(De begroting 2020 kan dan nog niet worden gewijzigd. Want de betreffende begrotingswijziging – begrotingswijziging nummer 15 van het raadsvoorstel begrotingswijzigingen (bij agendapunt 18) – kan dan ook niet worden vastgesteld. Dit is immers een afgeleide van de vast te stellen 2e berap). Overigens blijkt uit de specificatie van de ombuigingen 2020 dat hiermee geen tot nauwelijks maatschappelijke gevolgen zijn gemoeid.

De ontwikkelingen van de afgelopen maanden onder elkaar:

1. Jaarrekening 2019

Tekort €195.000. Bij de 4e tussenrapportage was nog een begrotingsoverschot van € 4,3 miljoen geraamd, met de waarschuwing dat er een overschrijding op de budgetten Sociaal Domein was met een bandbreedte. Budgetoverschrijding sociaal domein: € 3,1 miljoen hetgeen is opgevangen door onder ander een afboeking van Land van Tap met €1,1 miljoen euro.

2. Begroting 2020 - raadsvoorstel

We zagen in de begroting 2020 een enorme verschuiving van middelen uit onze spaarpot, de Algemene Reserve. Bestemmingsreserve Sociaal Domein => AR €9 miljoen lager voor dekken structurele uitgaven in 2020 tot en met 2023. Er is in de door ons, de gemeenteraad vastgestelde begroting **een besparingsdoelstelling** opgenomen voor Sociaal Domein én als die is gerealiseerd, ligt er na 2024 nog een structurele opgave van €2 miljoen voor het Sociaal Domein. Voor 2020 zijn prijsstijgingen in de begroting verwerkt.

1e Bestuursrapportage 2020:

In de eerste bestuursrapportage zagen we een forse nadelige bijstelling van het begrotingssaldo van 1,9 miljoen. Dit komt door: Structureel hogere lasten jeugdzorg: € 3,3 miljoen en Structureel hogere lasten WMO: € 1,1 miljoen. Dit negatieve saldo is al inclusief incidenteel voordeel van € 2,6 miljoen Precario-opbrengst. Vanaf 2022 heeft Overbetuwe deze opbrengsten niet meer. Het tekort was dus lager door de precario-opbrengst. De incidentele opbrengst had hier een dempend effect voor het structurele nadeel.

Structureel nadeel van € 5.130.000

En dan nu de 2e Berap 2020. We zien dat het tekort van - € 1,9 miljoen is omgebogen naar + € 0,5 miljoen. Positieve saldo wordt gebruikt voor eventuele tegenvallers in het tweede deel van het jaar (post onvoorzien). Er is nu kritisch gekeken naar exploitatiebudgetten en de genoemde Algemene Uitkering had dus een netto positief effect van € 0,79 miljoen (de meicirculaire)

De CDA fractie kan niet anders dan concluderen dat:

- De ontwikkelingen op met name het sociaal domein zorgelijk zijn
- Dat deze tekorten steeds weer weggepoetst worden in de begroting en door incidentele opbrengsten en door het omkeren van de gemeentelijke spaarpot. De tekorten worden opgelost in de begroting door uitname uit de Algemene Reserve, door incidentele opbrengsten en ombuigingen op diverse taakvelden.
- **Vraag aan de wethouder: hoe kan de gemeenteraad nu in september 2020 deze BURAP2 vaststellen terwijl we zien dat er op het sociaal domein telkens maar weer grotere gaten ontstaan? Wat kunnen we nog verwachten in de komende 3 a 4 maanden?**

Antwoord:

Wij verwijzen naar het antwoord op bovenstaande vragen 1 t/m 3.

Overige technische Vragen naar aanleiding van de Burap 2

- Bommenregeling 324K nadeel, maar er is ook 379K eenmalig uitgekeerd? Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?

Antwoord:

De financiële mutatie bij programma 1 bedraagt per saldo € 324.372. In bijlage 2 op pagina 16 van deze 2^e Berap is dit nader gespecificeerd. Voor de bommenregeling ontvangen we € 379.372 via de algemene uitkering. Eenzelfde bedrag ramen we als uitgaven bij programma 1. Dus per saldo is de uitvoering van de bommenregeling budgetneutraal.

- Economisch programma: 30K wordt er naar verwachting niet besteed? Zijn deze middelen bijvoorbeeld te besteden op het sociaal domein?

Antwoord:

De middelen (van het reguliere budget) die we dit jaar niet besteden, zullen onderdeel zijn van het rekeningresultaat 2020. Dit resultaat zal bij vaststelling van de jaarstukken 2020 worden gemuteerd op het saldo van de algemene reserve. Vanuit de integrale afweging (bij vaststellen van begroting en bestuursrapportages) kan worden besloten om het budget voor sociaal domein bij te stellen.

- Milieubeheer: 100K voordeel (72 incidenteel en 32K structureel)> het lijkt dus toch allemaal goed te gaan met het milieubeheer?

Antwoord:

Het voordeel van € 100K is opgebouwd uit een bezuiniging op budgetten die betrekking hebben op duurzaamheid en op milieubeheer. Deze budgetten zijn divers van aard en uit de bezuiniging van € 100K kan niet worden afgeleid dat het allemaal goed gaat met het milieubeheer. De (kwaliteit) van de vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn daarnaast ook van belang om dit te beoordelen. Milieu is een breed begrip en bestaat uit meerdere thema's: geluid, bodem, water, geur, lucht, afval, externe veiligheid. Voor de meeste thema's vindt een evaluatie plaats voor een bepaalde periode en wordt uw raad hierover periodiek gerapporteerd.

Voor de budgetten die betrekking hebben op duurzaamheid kunnen nog geen conclusies of verwachtingen over de afzonderlijke budgetten worden uitgesproken. Dit aangezien toekomstige inzet van gemeentelijke middelen natuurlijk ook afhankelijk is van de route die de raad straks uitzet bij de actualisatie van de nieuwe routekaart duurzaamheid. Het heeft immers geen zin om ambities te stellen zonder bijbehorende inzet van middelen die hiervoor nodig zijn.

- Klopt het dat zowel Dorpshart Oosterhout als Driel qua planning op oranje staan?

Antwoord:

De planning staat inderdaad op oranje voor Hart van Oosterhout (speerpunt 23).

De uitvoering van speerpunt 24 (Dorpshart Driel) is vertraagd als gevolg van de coronacrisis, vandaar de indicator tijd op oranje. Inmiddels is het voorstel uitgewerkt en behandeld in de voorronde van 22 september jl. en staat het als hamerstuk geagendeerd voor de raad van 6 oktober a.s.

- Overzichtstabel Bijlage 1 speerpunten uitvoeringsagenda: Knoop 38 staat als enige op rood. Dit heeft met geld te maken. Wat is de stand van zaken? (IS AL BEANTWOORD DOOR DE WETHOUDER)